

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS HAJDUMEGYEI FÜGGETLENSÉGI PART HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési árak:		Vidékire küldve:	
Helyben.	10 kor.	16 kor.	50.
Egy évre	50.	Egy évre	50.
Fél évre	25.	Fél évre	25.
Negyed évre	12.	Negyed évre	12.
Egy hónapra	1.	Egy hónapra	1.
Egységár 4 fillér.			

Főszerkesztő: **BENEDEK JÁNOS.**
 Politikai rovatvezető: **Dr. BOROSS LAJOS.**
 Felelős szerkesztő ideiglenesen: **SZÉKELY IMRE.**
 Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díjak:
 Hat hasábos petit sor 10 fillér. Nagyobb terjedelmű és többesad megjelenő hirdetések jutányosan. — Apró hirdetés minden sor 4 fillér.

Barabás — Tiszáról.

Október 28.

A bécsi udvar Tisza István grófban vélte felfedezni annak a vasmárokknak a tulajdonosát, amely a nemzet jogait, alkotmányos törekvéseit, hazafias lelkesedését belefójtja az erőszak hullámaiba. A Tisza név ebben kétség nem lehet, sokat ígér. A politikai fürtelem volt a melegágya. Önkény, korrupció, a császári talp-csók segítették előre az államférfiak karrierjének utján.

A geszti sirboltak immáron csöndes lakóját szédületes magasba emelték ezek az eszközök, hogy annál mélyebbre zuhanjon, a mikor már közel jutott a sirhoz. A fia: a dölyfös, a nemzettagadó, az osztrák trón fölakája, aki most a bécsi «réms»-et játsza honfitársai előtt, ugyanezen uton halad. — Róla, a terveiről és arról a helyzetről, amelyet teremteni fog, fölülte érdekesen nyilatkozott tudósítónk előtt Barabás Béla, akit a sors arra szemelt ki, hogy a Tiszákat porig alázza.

Arra a kérdésre, hogy nem-e fog most megismétlődni az a kudarc, ami Tisza Istvánt Khuen-Héderváry kormányelnöksége előtt érte, sikerül-e majd neki kormányt alakítani? — Barabás így felelt:

A bűnök földje.

Irta: **Octave Mirbeau.**

Motteau a következőket mondotta az elnököknek:

— Elnök ur! . . . Hallotta ezeket az embereket, a derék szomszédokat s az én edes jó barátaimat. Egy cseppet sem kiemelték! jól tették! . . . Bezzeg másképpen bántak velem, amíg Boulaie-Blancheban voltam, amikor még nem kellett a zsandártól tartanom, ha kedvem szottyant, hogy rájuk ereszzem a puskám golyóit! Nem szerettek az már igaz, de volt rá gondjuk, hogy gyűlölségüket eltitkolják előlem. Tudták a bítangok, hogy Motteauval nem lehet tréfálni. Ma ok az urak. Mahen, a felszemű, aki az imént vallo't s azt mondta, hogy gyilkos s tolvaj vagyok, sem különb ember mint én. Tava'y ő tette el láb alól Blondét, az őrt Gravoirban. Ne is tagadd te czudar! Együtt voltunk . . . Léger, a pupos Léger, aki úgy beszélt, mint egy bűnbánó, rabolta ki a pontilloni templomot. Nem lesz olyan alávaló, hogy lemerje tagadni! Ugy-e, így volt Léger? Elnök ur bizonyára nem tudja, ki tekerte ki az öreg Jaquinot nyakát, amikor a feuleti vásárról hazatért. Akkortájtban letartóztattak mindenkit, aki ellen a legkisebb gyanu merült fel, de a gyilkost

— Feltétlenül. A multkori veresége óta nagyot fordult a politikai világ. Külömben is csupa szédelgés az, ami a szabadelvű-párt körében történik. A kilenczes-bizottság is — az én véleményem szerint — rut komédiát játszik. Nagy garral hirdeti, — hogy a nemzeti követelések rendíthetetlen öre, majd azon sopánkodik, hogy a királylyal szembekerült a hazafias mivolta miatt s mindez a csepürágás csak azért van, hogy szerencsés vívmánynak tartsuk majd azt az értéktelen vitézkötést, amivel esetleg kegyesen megajándékoznak.

— Az ellenzék hogyan fogadja Tiszát? vetődött fel az újabb kérdés.

— Minden attól függ, hogy milyen engedményeket hozott. Miután pedig az fel nem tehető, hogy a nemzeti követelések teljesítését ki tudta volna eszközölni az uralkodónál, a harcot tovább folytatjuk az ő kormánya ellen is. Nekünk a küzdelmet feladni, teljes győzelem nélkül, nem lehet, nem szabad. A nemzet nevében bontottuk ki lobogónkat, megöltünk tudjuk az ország egész hazafias közvéleményét, amelynek gondolkodásába, vérebe ment már át a mi igazunk s ha most eredménytelen békét

kötnénk, ez több volna a jogfeladásnál, ez maga volna az árulás.

— És milyen fegyverekkel folytatódik majd a küzdelem?

— Aminökkel megkezdettük, Mi szigoruan alkotmányos alapon állunk s ezen is maradunk. Amint eddigelé is kerültük az utca hangulatának a küzdelemben való bevonását, óvakodtunk forrongást okozható kijelentésektől, minden erőszakosnak mutakozó eszközt mellőztünk, úgy nem fogunk ilyesmihez nyulni a jövőben sem. Jól tudjuk, hogy Bécs csakis ezt várja, hogy azután erőszakos kézzel, törvénytelen uton-módon avatkozzék bele a mi dolgunkba és abszolutisztikus helyzetet teremtsen. A mi küzdelmünk komoly és mindenképen törvényes. A bécsi kamarillának leghathatósabb válaszuk, hogy nem adunk se adót, se katonát. Kormányozzanak enélkül, ha tudnak.

— Mit tesz majd az ellenzék Tisza kilátásba helyezett erőszakoskodásával szemben?

— Az a kérdés, hogy mit fog majd csinálni. Ha önkényesen felosztja a Házat (mert indemnitást ugyan hiába kér tőlünk,) úgy a nemzetet a sor, hogy a választások alkalmával ítéljen a Tisza-kormány felett és a

mit csinálna a mi helyünkön? Ha valaki azt mondja: Boulaie-Blancheból való vagyok, annyit jelent miutha azt mondana, hogy a pokolból jöttem. Hat mit csináljon az ember, éhen nem veszhet — lop! És ha az ember egyszer már lopásra adja magát, gyilkol is, ez már így van minálunk. Ezeket csak azért mondom el az elnök urnak, hogy tájékozhasssa magát a boulaie-biancheiakról.

A hatóságok felelősek mindenért, annyit nem törődnek velünk, mint a veszett kuttyakkal; úgy kerülnek bennünket, mint a kolerásokat!

Most rátérek a dologra.

Épp egy év előtt házasodtam meg. A feleségem egyszer csak azzal lepott meg, hogy nemsokára gyermekünk születik. Mondhatom, bosszankodtam. Az ember maga sem tud megélni, miből tápláljuk a gyereket. Még meg sem született, máris gyűlölttem a gyermekemet, hogy kész lettem volna megfojtani. Az asszony is úgy gondolkozott. Majd elintézi ő, mondotta, csak bizzam rá. Van a faluban egy vén boszorkány, aki ért az ilyesmihez.

Egy éjjel cserkészni mentem az erdőbe. Szerencsére le is puffantottam egy őzbakot. Felkötöttem a vállamra s ballagtam hazafelé, örültem, mert az embert nem minden

mégsem tudták elesipni. Pedig itt áll az elnök ur előtt. Sorel, aki az imént azt mondta rá, hogy a leghírhedtebb haramia vagyok ez országban. Mit, öreg pajtás? Ugy-e, nem tudsz meghazudolni? Nezze meg ezeket, elnök ur! Ugy-e már megcsappant a kedvetek, no miért eresztitek le egyszerre a fejeteket, mintha az orrotok verezne. Ugy-e elsápadtok s most belátjátok, hogy Motteauval nem lehet egykönnyen elbánni. Azt akartátok, hogy megszabaduljatok tőlem, pedig pajtáska'im, valamennyiünk nyaka a guillotine alá fog kerülni. Azt hiszem! . . .

Elnök ur! Amit most elmondtam szóról-szóra igaz. Ez már így van. Valamennyien ilyenek vagyunk boulaie-bianchebeliek. Két mérföldnyire tőlünk nem találni egy talpalattnyi termőföldet, csupa gaz, bogács, apró cserje minden, odébb meg homok és kő. Ha talál is az ember egy fatörzset, olyan törpe, hogy kivágni sem érdemes. Hát most hogyan boldoguljon a szegény ember ilyen vidéken? Talán a segélyalaphoz folyamodjon? Csalás az egész intézmény. Az ember rászorul az erdőre. Néha jó fogást lehet ott csinálni, de van idő, amikor ugyancsak felkopik az ember álla! Azután, ha rajtakapják az embert, úgy lecsukják, hogy elmegy a kedve az erdőtől.

Hát most mondja meg az elnök ur,

nép erejétől akkor meg nem fogja védeni se szurony, se zsandár, se semmiféle hatalmi eszköz.

— Minden körülmények között megtagadja az ellenzék az indemnitást?

— Hogyha Házfeloszlítás céljából kéri Tisza: igen. Ez kötelességünk. Mert ismerjük jól az új miniszterelnököt és tudjuk, mik a szándékai. Az erőszakos választásokra erőforrást nyerne ezzel, mert a választók utolsó parnját is elvitetné akkor adóba, ha ezt tehetné. Nincs az a kegyetlen fufang, embertelen erőszak, amit fel ne használna, hogy közelebb jusson céljához s visszaállítva a korrupció uralmát, a párt-zsarnokságot, felelevenítene a régi Tisza korszakot, új életre keltene annak minden gyűlöletes emlékét, országot pusztító, népet szípolozó, alkotmányosságot, igazságot tipró rémeit.

— Milyen utat választ akkor?

— Előreláthatólag a parlamenti erőszak fegyvereivel ront ránk. A házszabályok erőszakos magyarázatával szavaztat meg majd mindent, a mit akar. Éjjel-nappal, szünet nélkül fog üléseket tartani s nagyhorderejű, korszakos jelentőségű kérdéseket, rövid pontokba zsugorítva, törvényerőre emelteti?

— Es bizik a függetlenségi párt a sikerben?

— A mi ellentállásunknak — szólt Barabás — máris van egy igen nagy, messze jövőre kiható tanulsága és ez az: hogy a nemzet kiábrándultabból a hitéből, hogy a mi uralkodónk a

éjjel éri ilyen szerencse. Három óra lehetett, amikor hazaérkeztem. A szobában még égett a lámpa. Kopogtatok az ajtón, nem nyitják ki. Meg egyszer kopogtatok. Amikor beléptem, feleségem olyan fehér volt, mint a fal. Ledobom az özbakot, ranézek az aszszonyra s kérdem tőle, mi történt.

— Megszületett a gyerek — válaszolt halkán.

— Él?

— Nem, meghalt.

Nem szóltam egy szót sem. Magamhoz vettem. Leakasztottam a fegyveremet s megindultam az erdő felé. Elhíheti elnök ur, de meg is merek rá esküdni, hogy máig se tudom lány volt e, vagy fiu?

Senkivel se találkoztam, olyan utakon mentem, ahol alig járt emberfia.

La Fontaine felé irányítottam lépteimet. Benn a rengetegben egy kőbánya van, amelyet évtizedek óta nem használnak. Apró bozót nőtte be a kiasott talajt. Ott szoktam elrejtteni a puskámat, ha nagyon szoritanak a zsandárok. Ki az ördög járhat ezen az elhagyott helyen? Még a falubeliek is elkerülik ezt a vidéket, azt mondják gonosz szellemek járnak ott. Nem kellett attól tartanom, hogy valaki észrevesz. Szépen letettem a gyereket egy üregbe, s azután ballagtam hazafelé. Alig haladtam száz lépést, észrevettem, hogy valaki követ, mintha farkas kullogott volna utánam. Az alak osonva, halkán kuszott felém. Amikor megáltam, ő is állva maradt. Hé, ki vagy

legalkotmányosabb — király. Ez a szállóige most nem egyéb büresfrázisnál. E küzdelemből leszűrhettem mindenki azt igazságot, hogy a bécsi körök és a zosztrákcsászár minden pillanatban készek az abszolútizmust a magyar nemzet nyakára hozni, ha Ausztria érdekei összeütköznenek a mieinkkel. Hiszem, hogy ezek után még a szabadelvű-párt sem viseltetik többé olyan feltétlen hódolattal a királyi akarat minden megnyilatkozásával szemben s nem fogja elfeledni, hogy a korona mögött a zosztrákcsászár erőszakra kész hatalma áll.

Ezekkel az őszinte, nyílt szívből jövő szavakkal fejezte be érdekes, bátorító és lankadatlan harczkészségről tanuskodó kijelentéseinek sorozatát Barabás.

Politika.

A képviselőkáz összehívása. Tudvalevő, hogy Tallian Bela a képviselőház ülését 20 képviselő irásban benyújtott kérelmére csütörtök d. e. 10 órára kitűzte. Azonban Tallian magához kérte a kérvény benyújtóit: Szederkenyi Nandort, Holló Lajost, Molnár Jenőt és Lovász Mártont és arra kérte őket, hogy egyezzenek bele az ülés elhalasztásába, miután valószínű, hogy a kabinet szombatig vagy jövő keddig megalakul és akkor ugyanis össze kell hívni a képviselőház ülését. A kérvény benyújtói előadták, hogy ők nem érzik magukat jogosítva beleegyezni az ülés elhalasztásába, mert szerintük ez csak valamennyi, a kérvényt aláírt képviselő bele-

— kiáltottam rá. — Szólj ha ember vagy, mert lövök! Te vagy az Motteau? — szólt most egy hang. Én vagyok Mahen és tud meg, hogy még mindig van egy golyó a puskában a kíváncsiak számára! Ne gondolj semmi rosszat pajtás. A halókat néztem meg, rendben vannak e?

Tudod pajtás, — szólt azután henczege nemcsak az özek bögnek, ha az ember meggyilkolja őket, hanem a gyáva kutyák is, mint te vagy: — lekaptam a fegyvert, de isten tudja miért, nem löttem le a nyomorultat. Másnap már elesiptek a zsandárok.

Most pedig elnök ur hallgasson rám. Harminc ház van össze-vissza Boulaie-Blanchenben, mindegyik házban lakik egy házaspár. Megolvasta valaha elnök ur, hany gyermek van ebben a harmincz házban. Három összesen. A többit megfojtották, elásták, ledobták a kőbányába. Küldesse oda elnök ur a zsandárokat, aztán kutassák át a bokrokat, nézzék meg az elhagyott kavicsbányákat, több gyermek csontját találják meg ott, mint egy nagy város temetőjében! Járja sorra elnök ur ezt a harmincz házat, s kérdezzék meg a lakóktól, hogy hova tették a gyermeket? Hallgassa ki Mahent, Légert, Sorelt, meg a többieket. . . No, Mahen, most láthatod, hogy nemcsak az özek bögnek, ha meggyilkoljuk őket, hanem a gyáva kutyák is remegnek . . .

egyezésével halasztható el. Minthogy azonban a kérvényt aláírt képviselők ugysis összejönnek, a benyújtók megígérték Talliannak, hogy az elnökség eme kérelmét előterjesztik az összegyűlt képviselőknek és az eredményt még ma tudatják Talliannal, aki azután még intézkedhetik az ülés elhalasztása iránt. Tallian alelnök ezt tudomásul vette.

A függetlenségi és 48-as párt a legnagyobb bizalmatlansággal fogadta gróf Tisza István designálását. Az ő megbízatása — ugy látják — kihivas az ellenzékkel szemben s egyszersmind viador a nemzeti jogok leküzdésére.

A párt kizárnak tartja, hogy Tisza István a nemzeti követeléseket megfelelően meg tudna alkotni nem is tartják annak a politikusnak, aki arra hivatott volna. Első sorban azért, mert Tisza annak idején nyílt állást foglalt a nemzeti követelésekkel szemben, ami magában véve megmagyarázta követendő magatartását a függetlenségi parrtal szemben, másodsor az egyénisége nem olyan, amely a függetlenségi parrtal bármiféle megegyezést teremthetne.

Kossuth Ferencz a következő kijelentést tette:

A függetlenségi párt nem alkothat magának vélemlényt oly program felett, melyet nem ismer. A párt abban, hogy a kilenczes bizottság programjának eredeti és módosított szövegét szándékozik Tisza István gróf a többség elé terjeszteti, annak a jelet látja, hogy ő biztosítani akarja magának a többség támogatását, még pedig úgy, hogy ez helyesolja a kevesebbet, bár kevesssel ezelőtt a kilenczes bizottság utján a többet követelte. A párt nem hiszi, hogy jelentéktelen változtatásokról lehetne szó, mert ilyenekért a király nem tanácskozott volna orákig és napokig. Ami az abszolutisztikus feiségjog elméletét illeti, az ebből eredi konfliktus elintézése nélkül nem hiszi a párt, hogy barmely kormány a nemzet ele, lép hetne a bekés megoldás reményével. A függetlenségi párt nem zárkózik el a bekés megoldás lehetősége elől, de meggyőződése szerint a hosszú küzdelem mely oly nagy mérvű megpróbáltatást rótt a nemzetre, mint amilyen mindenki előtt ismeretes, nem végződhetik veregyéssel a nemzetre nézve.

A függetlenségi párt a magyar vezényleti nyelv érvényesülése nélkül hallani sem akar a leszerelésről. Ennek adott kifejezést Rakosi Viktor is, aki a következőket mondta:

— Mi a nemzeti követeléseket tüztük zászlónkra s ezek teljesítése nélkül nem adhatjuk fel a harczot. Ha lemondásunkkal most szankezonáljuk az udvarnak a felségjogokra vonatkozó álláspontját — akkor örökre feladjuk a magyar vezényleti nyelvet . . .

A párt különben mindaddig nem nyilatkozik hivatalosan, míg az új kormányelnök bevalott programját nem ismeri.

A néppárt tagjai között egyöntetű az a nézet, hogy Tiszával szemben a legerősebb harczot fogják megvívni. A partot nem annyira az új kormányelnök politikája, mint inkább annak személye hangolja a harcz terén.

A szabadelvű párt értekezlete. Az országos szabadelvű párt ma október hó 28 án este 6 órakor értekezletet tart. Az értekezleten Münnich Aurél előterjeszti a kilenczes bizottság jelentését és elaboratúráját. Nyomban azután valószínűleg gróf Tisza István designált miniszterelnök fog fejszólalni, hogy álláspontját az elaboratúrá tekintetében megismertesse.

Nem enged a király!

Okt. 28.

Mindabból, amihez törvényünk, ezer éves alkotmányunk és a király esküje szerint jogunk van, a legkevesebbet kérte a kilenczes bizottság. Kérte, holott követelnie volna joga az egész nemzetnek. Sőt nem is követelni, hanem egyszerűen kimondani csendesen, röviden, irgalom nélkül, méltóságosan: „Ezt akarom!” Ez lett volna nemcsak joga, de törvényünk, alkotmányunk szabta kötelessége! Nem ezt tette, hanem koldus módra kért, nem azt, a mihez ezer éves jogunk van, hanem a morzsát abból! A király megtagadta!

Hosszu ideig nem követeltünk semmit hanem vártunk türeimes birka módjára. Ime itt az eredmény! Államférfiaink mindig hangoztatták a korona és nemzet közötti egyetértést. Ebben nem hazudtak, mert a korona egyrészt az első királyunkról ránk szállott drága ereklye, másrészt a korona mi vagyunk. Nem én, nem te, nem ő, hanem mindnyájan e hazza polgarai, jogainkkal, kötelességeinkkel együtt!

A korona és a nemzet tehát mindig megérti egymást, de a korona viselője már nem, holott így értették államférfiaink. Korona alatt azt értették, kinek a nemzet fejére tette a koronát. Az a kinek a nemzet fejére tette a koronát, most látjuk, mint értették meg egymást! Nem az őz uralkodót kell itt értenünk. Ő is ember koronázás előtt úgy, mint után. Emberi véges elmével bír ő is és nem tökéletes, mint emberek közül senki: reá tehát a szó, az örökös beszéd, a megszokás csak úgy nem teveszti el hatását, mint más emberre. Bécsi tanácsosai ezt jól tudták minden időben, ki is használták a maguk javára.

Jogaink igénybevitelében, gyakorlatában voltunk tehát csendesek, várakozók, méltányosak, hogy a tiszteteknek csak 4%-a tud magyarul (1867) és most látjuk az eredményt.

A horvátnak adtunk fehér lapot. A tónak, oláhnak (1848. után!) megcsináltuk a nemzeti törvényt. Az osztráktól is vetünk évi 30 millió forint kamat terhet azért, mert szives volt addig a magyar korona jövedelmeiből évenként 8 10 millió forintet Bécsbe szállítani. Nagy lelkűek voltunk az ostobaságig. Méltányosak a gyavaságig. Látjuk az eredményt! Még jobban látnók, ha harcra kerülne a dolog! Ezt tehát megpróbáltuk! Haszna nincs!

Álljunk most már szigorúan a törvények mellé.

Méltányosságot, nagylelkűséget teszünk a lomtárba, csak nem használnak. Vegyünk új fegyvert kezünkbe: a törvényt, a szigorú törvényt! Királyunk udvartartásáról gavallér módra akként gondoskodtunk, minden uralkodónk személyileg Ausztriával nem volna közös. Törvényünk van, hogy a király felévet Budán tartozik lakni. Eddig magyar udvartartásnak se hire, se hamva, holott jó idő elmúlt 1867 óta és ez idő óta a király sohse volt felévet Budán. Ez a törvény tehát királyi szentesítés és eskü daczára nincs végrehajtva az osztrák tanácsosok jóvoltából! Eddig azt mondták, kicsi a királyi palota. Már kibővítettük azt is, mégis minden a régiiben maradt az osztrák tanácsosok jóvoltából. De a pénzünk kell az osztráknak! Bezeg nem mondják az osztrákok, hogy fizetnek ők helyettünk is, csak közöttük legyen örökké az udvar.

Ha az az összeg, a mit 67 óta udvartartási költség fejében Bécs elnyelt tőlünk, Budapest maradt volna, most nem oly nyomoruságos, vézna, tépett volna iparunk, kereskedelmünk. Az udvartartási költséget, a magyar király, magyar udvartartására adjuk

és arra, hogy azt a kiadást fedezzék belőle, a mibe a királyi udvarnak budapesti félévi törvényszerinti tartózkodása kerül. Az osztrák császárnak, osztrák udvartartására, bécsi tartózkodására mi nem adunk semmit, legalább törvényeink szerint nem! Álljunk a törvények mellé. Mondjuk, hogy többet az udvartartásra, mint eddig, ezután sem adunk. A parasztnak nem a pénze több, mint eddig volt, hanem az adóssága. A mit eddig adtunk, azt is csak úgy adjuk, ha a királynak magyar udvartartása lesz a budai várban és ha udvarával felévet ott tölt a király. Így parancsolja a törvény. A törvényre megesküdött a király. Ha azonban a bécsi tanácsosok ennek ellene vannak, am tesék! De akkor is valahányszor a király magyar udvarával és egész családjával felévet nem tölt Budán, mindannyiszor nem adjuk ki az évi összeget! A nagylelkűségből, méltányosságból eieg volt. Álljunk törvényeink mellé. Rosszabbul úgy sem lesz, mint eddig volt. Ne engedjünk mi sem!

Egyház és iskola.

A reformáció emlékünnepe. A reformáció évfordulóját nagyszabású ünnep fogja jelezni folyó hó 31-én. Reggel kilencz órakor az összes templomok harangjai egy negyed óráig fognak zugni, s utána kezdetet vesz a nagytemplomban az ünnepi istentisztelet. Kecskeméti M. Lajos gimnáziumi tanár imádkozni fog, a prédikációt pedig Eröss Lajos theologiai tanár fogja tartani. Közreműködnek a főiskolai és a tanítóképezdei enekkar. Az istentiszteleten az összes református növendékek részt vesznek. A reggeli 8 órai istenusztelet e napon természetesen elmarad.

A hittanszaki önképző társulat holnap rendes heti ünt tart a következő műsorral: 1. Ének 2. Dózsa Jenő 2 th. imádkozik. 3. Radics 3 th. prédikál. 4. Toth Sándor 2 th. szaval. 5. Ének.

Adomány a debreczeni egyetem javára. A karczagi evangélikus református egyház legutóbbi közgyűlése 1000 koronát szavazott meg a letesítendő debreczeni egyetem alapjára. Az adományozásról szóló jelentés tegnap érkezett be Kiss Aron püspökhöz.

SZÍNHÁZ.

Madarász.

A debreczeni közönség mindenkor hála volt a színtársulattal szemben, ha jó előadást látott. Nem egy ízben még a darab fogyatékosait is elnézte, ha az előadó személyzet játéka, az előadás gördülékenysége kárpótolta. Lehet az a darab a legcsodásabb alkotás is, a fővárosban, vagy a vidéken az előadás gyarlósága, az előadó személyzet gyatra játéka, nemtörődömsége örökre eltemetheti azt a darabot.

Ha például a debreczeni színpadon tegnap este mutatták volna be először Zeller szép és a világ majdnem minden színpadát diadallal bejart operettjét, a „Madarász” t, olyan fényes bukas kísérte volna a darabot, amilyen sorsban talán a legsilányabb értékű férczmunka sem részesült soha.

Nem is értjük, hogyan lehet az, hogy debreczeni színtársulat ilyen előadást mutasson be, mint amelyet tegnap este láttunk. Keressük ennek okait, de mas magyarázatot nem találunk: az elbizakodottság, a próba elégtelensége és egyes szereplők lelkiismeretlensége lehetett csak oka mindannak, amit ezen az előadáson végig kellett szenvedni a közönségnek. Nem sokan voltak a színpadon, de akik távol maradtak, nem

sajnálhatják, mert nem gyönyörűség és élvezetben lett volna részük, hanem boszszankodtak volna.

Gyatrább, felületesebb előadást a Makó társulata még nem mutatott be a debreczeni színpadon. Az igazgatót nem lehet és nem is hibáztatjuk mindenért és ezuttal sem irhatjuk az ő rovására a tegnapi estét. Egymaga nem lehet mindenféle. Van helyette, rendezői, azoknak a kötelességük lett volna arról gondoskodni, hogy a „Madarász” előadást legalább is olyan készültséggel mutassák be, mint a multkor.

A tegnapi előadás még azt is kötelességünké teszi, hogy felhívjuk az igazgató figyelmét: — nyomassa ki a színlapra, kik rendezik az előadást; hadd lássa a közönség, kit rójjon meg azért a figyelmetlenségért, hogy olyan előadást mutatnak be, amelyet jóízű közönség nyugodtan nem nezhet végig. A multban is így volt ez, meg kell lenni ezután is!

Az előadásnak három szereplője némileg feledtette a tapasztalt fogyatékoságokat, Felhő Rózsi, Rátonyi Tilla és Mezey volt a három szereplő.

Rátonyi Tilla a fejedelemasszony szerepében másodszor lépett fel. Első fellépéssel ugyanezt a szerepet választotta. Ezuttal már biztosabb véleményt alkothatunk ugy énektudása, mint játéka felől. Az elfogódottságnak nyomait eltüntették az első szereplése utáni rokonszenves fogadtatás és biztató tapsok.

Az ált énekesnői szerepkört Rátonyi Tillával megfelelően betöltöttek tartjuk. — Elegáns, szép színadai alak. Hangja nem nagy terjedelmű, de ezért kárpótlást nyújt biztos énektudása. Kellemes, simulekony, a hangja különösen a középső regiszterekben érvényesül hangjának tiszta csengése és üdősége. Játéka is olyan, amelyre csak fokozza énekének hatását.

Felhő Rózsi Postas Milkájával most is fényes sikert aratott. Kedvességével, elevenességével gyakori tapsra ragadta a közönséget

Mezey mely érzéssel énekelte dalait.

A többi szereplőkről vajmi kevés jót mondhatunk.

Krémer, az egyik professor szerepéből valóóság torzfigurát csinált. Szertelen túlzásaival nemcsak hogy teljesen lerontotta partnere, Faragó diskkrét játékát, de olyan jelenetet is idézett elő, a mely megrovást érdemel.

Karacs Imre úgy bevoit rekedve, hogy még beszélni is alig tudott. Ilyen rekedten énekelni, gyönyörűséget senkinek sem nyújtott.

A kar is fegyelmetlen volt. Hoi előbb, majd elkésve kezdett az énekbe. Ehez még hozzávesszük a majdnem felőrás hosszú szüneteket, elmondhatjuk, hogy a tegnapi előadás nem válik dicsőségére a színtársulatnak.

L. J.

Rusinszky Ilona Debreczenben. Rusinszky Ilona, a nagyváradi Szigligeti színház dédelgetett kedvence, a gyönyörű hangú énekesnő, a kiről mindenütt, a hol csak fellépett az elragadtatás hangján irtak a lapok, vendégszerepelni szándékszik három esten keresztül a debreczeni színházban. Rusinszky Ilona pár évvel ezelőtt a debreczeni színház primadonnája volt, de azóta művészete tökéletesedett, úgy hogy enekművészet lekinetében ritkítja párját az egész országban. A vendégfellépésekre vonatkozólag még nem sikerült megállapodásra jutni a művésznőnek Makó Lajos szízigazgatóval, de bizonyos, hogy ha nálunk fellép, az zsufolt házpkat, zajos ovációkat fog elenteni, mert Rusinszky Ilona hamisítatlan, igaz művelzetet nyújt a debreczeni közönségnek vendégszerepléseivel.

NAPI HIREK.

Titokzatos felhívás Hajdumegyéhez.

(Országos szavazás.)

okt. 28.

Tegnapelőtt egy titokzatos körülmények között gyászos felhívás érkezett Hajdúvármegyéhez, a melyet valami országos központi bizottság irt alá s amelyben a vármegye közönségét arra szólítják fel, hogy szavazzon, vajjon a szabadelvű pártot akarja-e továbbra is a kormányon, vagy a függetlenségi pártot. Ugy mellékesen a szövegezésben azután a szabadelvű párt mellett szítja a hangulatot s alattomos es gyalazatos vadakkal illeti a sorok között a függetlenségi pártot.

Gyanus pedig, hogy a nagy hirdetmény alakban kibocsajtott felhívást az erős alalmi támogatásban részesített Atheneum nyomdában nyomták s innen árasztották el azzal az országot. Nagyon valószínű, hogy ez a dolog megint a tisztességtelen, egész a megvesztegetésig erőszakos Khuen-Héderváry aéra munkája.

De Debreczenben és Hajdumegyében kudarcot vallottak a plakátot illetőleg, miután Rasó Gyula alispán igen helyesen a törvényekre hivatkozva, kijelentvén, hogy országos központi bizottságot nem ismer s miután a felhívás kézbesítése is magán viseli a gyanus eljárás nyomait, a felhívás megsemmisítését rendelte el. Felhívta pedig az összes megyei hatóságokat, hogy ha ilyen felhívást kaptak volna, semmisítsék meg s akadályozzák meg, hogy arról a közönség tudomást vehessen.

Annaira nevetséges ez az ügy, hogy érdemileg nem akarunk vele foglalkozni. A felhívást terjeszteni akaró titkos kézben pedig mintha raösmernénk ugyanazon kézre, mely a Diene-s-féle megvesztegetési ügyet mozgatta volna.

Es bizonyára raismernek mások is és a hazafias magyar törvényhatóságok épen úgy bánnak el a felirással, mint Rasó Gyula, vármegyénk érdemes alispánja.

A szatmári békekötés emléke.

Debreczenben a máig is régi mivoltjában fennálló Komáromi-házban irták alá a kurucz-korszak epilógusát képező szatmári békekötést. A házat a Csokonai-kör emléktáblával jelölte meg s az emléktábla leleplezési ünnepe november hó 1-én d. e. 11 órakor lesz. Az ünnepély műsora a következő: 1. Himnusz. Énekli a Petőfi-dalkör. 2. Alkalmi beszéd. Mondja: Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. 3. A Komáromi-ház története. Felolvassa: Zoltai Lajos a Csokonai-kör választmányi tagja. 4. Az emléktábla átadása s átvétele. 5. Szózat. Énekli a Petőfi-dalkör.

A piaci helypénz jövedelmének fokozása.

Debreczen törvényhatóságának bizottsági tagjai évek óta úgy a költségvetés, mint a zárszámadás tárgyalásánál mindenkor szóvá tették, hogy a városnak a piaci helypénzből csekély jövedelme van. Feltűnt ez mindenkor sohasem mulasztották el ilyen alkalmakkor, a tanács figyelmét felhívni arra, gondoskodják a piaci helypénz jöve-

delem fokozásáról. Hogy eddig csekély jövedelmet hozott a városnak a piaci helypénz, annak magyarázata abban rejlik, hogy pl. a helybeli kofák, évi 10 korona helypénzt fizettek Természetes annak a szegény kofásszonynak keservesen esett egyszerre 10 koronát lefizetni, soknak nem is volt, adósa maradt a városnak. A város nem zaklatta a kofákat, az adósságot, mert megeshetett az, ha árverés útján akarta követelését érvényesíteni, megfosztotta volna azt a kofát keresetforrásától és kitétte volna őt is, családját is a legnagyobb nélkülözéseknek. A vidéki árusok igaz rendesen fizették a helypénzt, de az igen csekély volt. A főszámvevő tette meg az első lépést, hogy a piaci helypénz bevételeit fokozza, emelje. Terve szerint úgy a helybeli, mint a vidéki kofák naponként fizetnek a helypénzt. Természetesen a mai csekély díjakat emelnék. A helybeli kofák ma naponként még egy krajczár helypénzt sem fizetnek, mert 10 korona évi díjból annyi sem jut egy napra. A főszámvevő eme javaslata szerint a város jövedelme emelkednék és a kofákra is előnyösebb, mert habár csekély összeggel magasabb helypénzt fizetnének, könnyebbségükre szolgálna naponta fizetni és meg sem éreznék a fizetést még ha pár krajczárral több is lenne az. A főszámvevő előterjesztését a tanács magáévá tette és megbízta Körner Adolf tanácsnokot, dolgozzék ki erre vonatkozólag szabályrendeletet. Körner a szabályrendelettel elkészült és azt a napokban már be is terjeszti a tanács elé.

A Csokonai kör felolvasó ülései.

A Csokonai-kör, városunk ez előkelő irodalmi testülete, mely első sorban vesztevényes részt Debreczen kulturális életében november hóban kezdi meg téli felolvasó-üléseinek sorozatát. Az első felolvasó ülés Csokonai Vitéz Mihály szüé esnapjának évfordulóján lesz, a melyre Szávay Gyula a magyar költők egyik legkiválóbbika ir alkalmi költeményt Csokonairól. Szávay Gyula akinek költszetét csak nem régen méltányolta a fővárosi irodalmi társaságok egyik legkiválóbbja a Petőfi-társaság, azzal, hogy tagjai sorába iktatta, leghivatottabb is Csokonai méltatására, s még élénk emlékezetünkben van az az emlékbeszéd, melyet 3 évvel ezelőtt Csokonai szobránál tartott s mely valószínűleg irodalmi esemény számba ment Csokonai szelleméhez méltó hatalmas eredetiségénél, Csokonai korának és költészetének alapos ismeretére valló magvas tartalmánál fogva. — A további felolvasó esteken a fővárosi írók közül részt vesznek Biró Lajos, Pósa Lajos, Zichy Géza gróf, Szaboleska Mihály a helybeli tollforgatók közül Janossy Zoltán, Zoltay Lajos, Nagy Sándor, Nagy Zsigmond dr. Rudnyánszky Gyula, Szatmáry Zoltán Frank Zoltán stb. A felolvasó ülések rendezési munkájának nagy részét most is Kardos Albert dr, a Csokonai-kör nagy tudású főtítkára vállalta magára, a kinek eléggé nem méltatható ügybuzgósága mint az elmúlt években úgy bizonyára most is fényes sikereket biztosít a felolvasó ülések számára.

Jótekonycélú hangverseny a színházban.

Folyó évi december 3-án nagyszabású hangversenyt rendez a „Debreczeni Dalegylet” a Siketnéma iskola javára. E hangversenyen mutatja be először gróf Zichy Géza, az opera volt művész intendánsa új szer-

zésű gyönyörű kurucz ferfinégyesét és a 39. gy. e. zenekara által Gemma című tánczkölteményét. Ez alkalommal jön bemutatóra Erkel F. egy műdala nyolcz czimbalommal, melyen leendő közreműködésre: Bészler Károlyné, Olah Gézáné, Kádár Ilonka és Horváth Klára urhölgyek továbbá: ifj. Benyáts Emil, Hajdu László, Nagy Zoltán és Kabdebó Kálmán urak nyertettek meg a jótekonycél érdekében. A tárgyhoz illő költemény elszavalására Szücs Margitot — ez ékesen szavaló kedvencét a közönségnek, kérte fel a rendezőség. A zongora kíséretet Steinacker Sándor p. ü. tanácsos ur mellékelte, az ő precziz, finom játékával. Ugy látszik ezekből, valamint a programm többi számából, hogy egy nem mindennapi hangverseny lesz ez s tekintve a közreműködő kiváló hölgyeket és urakat, valószínűleg művészi esemény számba vehetjük. Mindenesetre méltó befejezése lesz annak a háromrendeli történelmi hangversenynek, melyet a dalegylet a télfolyaman, a Bikában rendezett.

Deák Ferencz arczképe a megyeházán.

Hajdúvármegye elhatározta, hogy Deák Ferencz emlékét maradandóbb módon megörökítendő a közművelődési alap terhére még ez évben, vagy a jövő év folyamán megfesteti közgyűlésterme számára. — A határozat ellen János Zoltan törvényhatósági bizottsági tag fellebbezést nyújtott be, a melyet azonban — mint tudósítónk értesít — a belügyminiszter elutasított s a közgyűlés határozatát hagyta jóvá. Az arczkép megfestésére vonatkozó további intézkedéssel a közgyűlés Rasó Gyula alispant bizta meg.

A szoboszlói tűzkárosultak felsegítése.

A szoboszlói tűzkárosultak részére napnap után érkeznek újabb adományok, úgy hogy már eddig körülbelül 10.000 korona segély gyűlt össze a leégett felsegítésére. Tegnap B. Ujváros küldötte be a gyűjtés eredményét a megyéhez a szolgabíró útján. B. Ujvároson összegyűlt összesen 380 korona készpénzben és terményekben. Adakoztak pedig 13 m. mázsa búzát, 10 m. mázsa tengerit, míg a többi adomány készpénz.

Protestáns estély.

A Debreczeni evang. reform. theologiai akadémiái hittanszaki önképző tanszula a kálvinista öntudat erősítése céljából október hó 31-én, d. u. 5 órakor a főiskola diszterében hatodik protestáns estélyét rendezte az alábbi műsorról: 1. „Hit.” Bogán Ignác. Énekli a főiskolai énekkar. 2. A Protestáns Estélyek ez évi szakaszát megnyitja Balogh Ferencz theologiai tanár. 3. Fiamnak. Irta: Arany János. Szavalja Dóczy Irén urleány. 4. Okt. 31. Irta és előadja: Harsányi Pál senior, a H. Ö. T. elnöke. 5. Ének a virágról. Irta és szavalja: Baja Mihály hittanhallgató. 6. 179. dicséret 10. verse. Énekli a közönség. Számozott ülő helyek ára 50 fil. A jegyek Csáthy Ferencz könyvkereskedésében vehetők át f. hó 27 től kezdve a terem fel 5 órakor fog kinyitattani. Felülfizetéseket köszönettel fogad s hírlapilag nyugtáz a rendezőség. A jobboldali mellékterem ingyen ruhatár lesz.

Gyujtogató kis leány.

Kis Lidi 15 esztendőös kis leány veszedelmes betegségben szenved. Az orvosi tudomány piromániának nevezi azt a betegséget, mely a gyujtogatási szenvedélyben nyilatkozik meg. Kis Lidi ugyan tagadja

hogy ő gyújtogatta, de ahol csak tartózkodik, egymásután gyújtogatja fel a házakat stb. Legutóbb özv. Arany Jánosné tanyáján gyújtotta fel előbb a csürt, azután a lakóházat, tegnap pedig, hogy beköltöztek a tanyáról, Aranyné csilag-utcai házána okozott tüzet. A vizsgálatot a rendőrség ez ügyben megindította, de még ha bevallná is a gyújtogatasát Kis Lidia, még akkor sem lehetne büntetni, miután a pirománia betegség.

Juristabál Debreczenben.

A farsang első fecskéje az a fényesnek es nagyszabásúnak tervezett bál lesz, melyet a debreczeni juristák a budapesti juristabál mintájára a farsang kezdetén a „Bika” szálloda nagytermében rendeznek. A bál rendezése alakító értekezletet szombath délután 6 órakor tartja meg az „Angol-Királynő” szálloda fehértermében.

Vivóklub-alakulás.

A joghallgatók Vivóklubja ma, 28-án délután öt órakor tartja alakuló gyűlését, Szigeti Benedek Sándor Piacz-utca 7. szám vivótermében.

Bakonyi Samu tétikabátja.

Debreczen érdemes képviselőjének téli kabátját nagyon megirigyelte Grósz Menyhért debreczeni rovott multu csavargó. Tegnap azután elment Bakonyi képviselő lakására könyöradományt kérni s egy őrizetlen pillanatban lekasztotta az előszobában a szegőt a kabátot s elvitte. A rendőrség akkor csípte el Grószt, mikor éppen tul akart adni a kabátot. Miután a kabát megkerült Bakonyi nem emelt panaszt Grósz ellen.

A Csokonai kör drámai pályázata.

A Csokonai kör választmánya tegnap délután választotta meg a Telegdy-Kovács fele drámai pályázat öt tagu bíró-bizottságát. A 800 koronával jattalmazandó darabnak ugyanis még e szezonban színre kell kerülni a debreczeni színházban, a bírálat-tal tehát lehetőleg január-februárig készen kell lenni. A bíró bizottságba éppen ez okból bevalasztották Makó Lajos színigazgatót is, a kinek a darabszínpadai sikerét tekintve, részt is kell venni a bírálatban. A bíró bizottság tagjai lettek Geressy Kálmán, Kardos Albert dr. Szavay Gyula es Ferenczy Gyula.

A legtöbb adófizetők névsora.

A törvényhatósági bizottság legtöbb adófizető tagjainak (virilisek) névsorát az 1886. évi XXI. t. cz. 25. §-a alapján minden évben az igazoló választmány állítja össze s illetve igazítja ki es ugyanezen törvény 26. §-a szerint a sorrend megállapításánál az állami, felekezeti, törvényhatósági es magánintézetek tanarai, a tudományos akadémiák tagjai, az akadémiái művészek; a folyóirat es lapszerkesztők, a lelkészek, az ipar es kereskedelmi kamarák bel es kültagjai, ugyszintén a magyar állam területén ervényes oklevéllel bíró tudorok, tanarok, ügyvedek bírák, orvosok, mérnökök építészek, gyógyszerészek, sebeszek, bányászok, erdeszek, gazdászok, gazdatisztek es állatorvosok összes egyenes állami adója kétszeresen számítható, továbbá férj vagy atya államadója nő, valamint a kiskorú gyermekek állami adója is beszámítando, ha a nőnek vagy a kiskorú gyermekeknek vagyonaát kezeli. — Ehhez képest értesítetik a város érdekelt lakosasága, hogy a a legtöbb adófizetőknek hivatalos kimutatása Vecsey Imre főjegyző

hivatali helyiségében (Városház I. emelet 38. sz. szoba) a folyó 1903. évi október 27-ik napjával kezdődő 8 napi közszemlére kitéteni rendeltetett s ott az megtekinthető; s ha az illetők ezen névjegyzék ellen felszólalni kívánnak es illetőleg adójuk kétszeres beszámításának kedvezményét a jövő 1904. évre igénybe venni óhajtják: e végett ugyanezen hivatalos helyiségben ülésező igazoló választmány előtt a folyó 1903. évi november hó 7-ik napjáig délelőtt 9—12 és délután 3—6 óráig előszóval vagy írásban jelentkezzenek es jogosultságaikat igazolják, mivel későbbi felszólalások figyelembe vételni nem fognak. A városi tanács.

Zsebtolvajlás.

Ma délelőtt a Kossuth utca végén levő zsidogóban Hosszu Pálné debreczeni lakosné zsebéből ismeretlen tettes 6 koronáját tartalmazó pénztárcáját ellopta. Az ügyes zsebtolvaj letartóztatását a rendőrség elrendelte, de még a tettest nem sikerült kideríteni.

Szobrot Kiss Ernőnek.

Nagybecskerek lelkes es hazafias lakossága elhatározta, hogy Kiss Ernőnek, szabadságharcunk vértanújának szobrot állít. Meg akarják örökíteni annak az emléket, a ki őt élt közöttük es aki onnan indult a hősi utra, mely a magyar gólgóthoz vezetett. Nagybecskerek város közterén állítják föl az új emlékszobrot, hogy hirdesse a hősi vitézségnek, a hazaszeretetnek s a szabadsáért való telkesedésnek el nem muló dicsőségét. A nagybecskerekiek Magyarorszag lelkes polgaraihoz fordulnak azért, hogy ki-ki tehetsége szerint adományokkal járuljon a szoboralaphoz. Különösen a magyar hőgyekhez fordulnak, hogy segítsék es támogassák a szép es hazafias tervet. Szépenyaink a perlaszi hiroeves hőst babérkoszorúval ékesíteték, az utódok hadd örökítsék meg érczen az emléket. Egyszersmind kérnek minden hatóságot es minden telkesedni tudó magyart, hogy a tervet támogassa adományokkal; kéri az ifjuságot, hogy buzdu jon föl a hős emlékéen es jöjjön segítségükre. Mi is felhívjuk a hazafias táogatására mindazokat, akik a hazafias cseletra áldozni akarnak. A begyült öszszegét kéri a szoborbizottság „Kiss Ernő, szoborbizottság” czimére Nagybecskerekre küldeni. A gyűjtőveik bekaleésének határideje 1904 január 15.

Értesítés.

A Bikur cholim egylet által közzétett jegyzői pályázatból tévedésből a jegyző tiszteletdíja kimaradva, kérjük a t. pályázokat hogy a feltételek iránt az egyleti irodában Sass u. 2. sz. érdeklődjenek s amennyiben a feltételek meg nem felelőnek, pályázatukat esetleg vissza is vonhatják a választásig, mely f. hó 31-én ejtetik meg. Az előkség.

Öngyilkos napszámos.

Ma dében Kut-utca 102. szám alatt felakasztva találták Barna János 50 éves debreczeni napszámost, aki körülbelül 3 nappal ezelőtt felakasztotta magát, de csak ma vették észre tettét. Hulláját beszállították a közkórházba. Három felnőt gyermeke van, de senki sem tudja, hogy mi miatt lett öngyilkos.

Zsidóleányból görög katolikus.

Érdekes áttérés mení végbe tegnap délelőtt tizenegy órakor Aradon, a Deák Ferencz utcai görög katolikus templomban. A görög katolikus vallásra áttérők száma egyébként sem valami nagy s a tegnapi eset annál érdekesebb, mert egy

zsidó leány hagyta el ősei hitét s lett görög katolikus. Gáspár (Goldstein) Izabella a leány neve, ki vilagosi szülők gyermeke. Szinte fölőleges az áttérés okairól beszámolni, mikor a vallásvaltoztatások nagy többségének oka a szerelem. Gáspár Izabella menyasszonya dr. Lengyel János ügyvédjelöltnek, a ki görög katolikus vallásu. Az áttérési szertartást Teleszku György aradi gör. kath. esperes végezte.

Igyunk

Avasujfalusi Oroszlán természetes égvényes savanyu gyógyvizet, üvegenként 12 fil. Kapható kizárólag a Schwarz-zele dohánytöszdében. Piacz u. 29.

Popper Dávidné

okleveles szülésznő lakása Debreczen, Hatvan utca 31 sz. az udvarban.

Táviratok.

Tisztelgések Bánffy Dezsónél.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, Ér. d. u. 2. ó.

Politikai körökben óriási feltűnést keltett, hogy **Bánffy Dezsó bárónál** névnapja alkalmából, **Perczel vezetésével 80 kormánypartii képviselő tisztegett.** A beszélgetések folyamán **politikáról nem volt szó.**

A szabadelvű párt bomlása.

Budapest, okt. 28. ér. d. u. fél 3 ó.

A szabadelvű pártban nagy konsternációt keltett azon körülmény, hogy a nemzetiek a Tisza módosításában jogfeladást látnak es **Apponyi Albert** grof ezeket nem akceptálhatja.

Bizonyosra veszik **Apponyi kilépését a pártból.** Apponyi kilépése esetén **50 régi nemzeti partii hive biztosan követi.**

Általában mindenhol óriási elkeseredéssel beszélnek a politikai helyzetről es a Tisza kinevezését es viselkedését Apponyi ellen csinált gyalázatos manővernek minősítik.

Komoly, higgadt politikusok véleménye az, hogy **ha a korona békét akar, akkor nem Tiszát kellett volna küldeni a nemzet nyakára.**

Apponyi Albert különben ma délelőtt már nem is ment föl a pártkörbe.

Az új kabinet.

A „Debreczen” eredeti távirata.

Budapest, okt. 28.

Tisza Istvánhoz közel állók biztosra veszik, hogy a **kabinet a következőleg fog megalakulni: Hieronimy** kereskedelmi, **Tisza** belügyi, **Széchenyi** Imre földmívelésügyi, **Andrássy** Gyula királyszemélye körüli, **Lukács** pénzügyminiszter. Igazságügyi tárczára még eddig senki sincsen kombinációban.

Ingtalanok forgalma.

Seres Mihály és neje Kovács Julianna veszik a debreczeni 1229. sz. tjkvben foglalt darabos-utcza házat Montay Barnától 13,000 koronáért.

Kovács András és neje veszik a debreczeni 6446. sz. tjkvben foglalt 274 □ csapókerti szőlőt Ludán Janosné Kiss Juliánától 1500 koronáért.

Kiss István és neje Nagy Zsuzsánna veszik a debreczeni 6554. sz. tjkvben foglalt 766 □ vargakerti szőlőt özvegy Faragó Balintné Polgári Juliánától 1472 koronáért.

Karcolatok.

(H. I.) Beck báró, a főhadsegéd ur, úgy nyilatkozott, hogy ő barátja a magyaroknak és büszke rá, hogy neki is része van a honvédség magas színvonalra való emelésében. Most már értjük, miért helyezik a kimustrált osztrák tisztet a honvédséghez és miért nem kapnak tüzérseget a honvédek. Mert a főhadsegéd ur barátja, szörnyű jó barátja a magyaroknak!

A király azt mondta, mikor a magyar nemzet kívánságairól értesült, hogy őt a katonai kérdésben az ország alkotmányos jogait illetően harminczhét év óta félrevezették a tanácsosai. Még most is félrevezetik. Mert a kilenczes bizottság és vele a „kihallgatottak” nem mondanak igazat az ő katonai programjokban, nem mondanak igazat, midőn azt állítják, hogy annyival megelégednek a nemzet és hogy az ő hatuk mögött az ország zöme áll, mert csak a szabadelvű párt elnyomorodott mamelukjai kullognak utánok.

A legutóbbi események hatása alatt a fővárosi kormányparti sajtó is nagyon megvan szontyolodva, még olyasmit is emleget, hogy itt az idő, lépjen az országos szabadelvű párt valahára a tettek mezejére. Igen ám, de még ha tudná sem tudja, merre van az a tettek mezeje, mit kellene ott tenni és miképpen tenni, hogy Bécsben meg ne orroljanak érte? Nem tud ez a párt semmit; a vegelygöngyölés tehetetlen resignációjával vár és a közben dudolgatja az ő hazi nótáját:

„Multamban nincs öröm,
Jövőmben nincs remény.”

Nem régiben (tiz, husz év nem idő) történt az, hogy a ref. collegiumi felsőbb tanulók olvasó egyesületének termébe betámitott egy önkéntes baka, s fején a tyukültetővel leült az asztal mellé, kezébe vett egy hirlapot, meglehet, talán olvasni akart. A lentartott tökfedő azonban szemetszurt a jelen volt diákok között, udvariasan felszólították az önkéntes urat, tenné le azt a dísztelen csákót.

Mire az önkéntes ur felfortyanva így kiáltott:

„Tudják meg az urak, hogy nekem a császár előtt is jogom van a fejemen tartani a csákómat!”

Ez az önkéntes szinmagyar gyerek volt, csak félévig ette még a császár kenyerét s ez a félév elegendő volt arra, hogy osztrákká silányuljon. Meglehet, ez az önkéntes ma is él valahol, s azt hiszem, most higgadt észszel beismeri azt, hogy a német vezényszó és kaszárnyaszellem nem katonát, hanem császár kutyáját nevel.

Az osztrák sógorok öröklött felségjogokat emlegetnek, azok közé sorozzák a hadsereg vezényleti nyelvének megállapítását is. Elhisszük, hogy nálunk vannak öröklött felségjogok, mert hiszen ő: egész a legújabb időkig cserebere és adásvevés tárgyait képezték, a mit a politikai mérleg erre meg amarra billent. Hanem minálunk nincs és nem is volt öröklött felségjog, ha csak nem az, hogy a magyar királynak joga van időnként, — mint 48-ban — megsimitani az osztrák császárt, ha rosszul viseli magát.

Nagyszebenből.

Talan egy hasonló nagyságu város sem nyújt annyi szellemi élvezetet, mint Nagyszeben.

Augusztus második felében és majd egész szeptemberben az ipari kiállítással együtt képkiallítás volt. Alig mult ez el, már jött a másik.

Most vagy három hét óta újra képkiallítás van.

Október közepéig magyar színház volt. Utána az oláh műkedvelők játszottak egy estén.

Hangversenyekben, dal és zeneestélyekben sem volt hiány. Hangverseny volt október havában kettő, zeneestély több. Ez utóbbiak közül a szelistei férfi és női oláh dalkör zene-estélyét említem meg, a mikor is nem tudta a hallgató, hogy a tűzes és bus oláh notákban, vagy a szelistei noták szépségében gyönyörködjek-e.

Ami azonban most következik, az olyan, hogy Nagyszebenben sem fordul elő mindennap:

A nagyszebeni szász nőgyelet még kora tavasszal elhatározta, hogy ezen az őszön a színházban a „Luther” című történelmi színművet adja elő.

Ennek a színműnek a szerzője Devrient Ottó, ki veimári udvari színész volt. Luther születésének négy százados évfordulójára írta, a mely mint tudjuk 1883-ban volt.

A színművet 1883 év őszén Jonában adták elő először, de nem hivatásos színészek, hanem a városi polgárok. Azóta ezt a darabot különböző német városokban számtalanszor előadták, valamennyiszer polgárok. Csak Luther és neje Katalin szerepét adták a színészek.

Luther szerepét, míg élt, maga a műszerzője Devrient, adta. Halála óta Edvard Hugó bádeni udvari színész adja.

Katalinnak a szerepét a szerző fogadott leánya: Kuhlmann Lujza németországi magasrangú hivatalnok özvegye szokta játszani.

A darab hét felvonásból áll. A hét felvonás Luthernek majdnem az egész életét és működését felöleli az erfurti kolostorba lépésétől kezdve (1505) az utolsó karácsony ünnepéig (1545) melyet családja körében töltött.

Leghatásosabb a második és harmadik felvonás. A második felvonás tárgya a kilencvenöt tételnek a wittenbergi vártemplom ajtajára történt kifüggesztése (1517) a harmadik felvonás a wormszi országgyűlést tárgyalja, mely 1521-ben volt.

Nagyszebenben 1888. évben adták elő először. Ekkor még Luther szerepét maga a szerző adta.

Nemcsak Nagyszebenből, de az egész szászok lakta helyről, városokból és falvakról özönlött a nép a darabot látni. A darab ekkor tizenegy előadást ért, mindig telt ház mellett.

Most egyelőre hat előadást terveztek, nyilvánvaló azonban, hogy ennél több lesz.

Ezt nemcsak a szereplők, de a szász nőgyelet is megérdemli.

A szász nőgyelet tagjai hónapok óta készítik a ruhákat a férfi szereplőknek. A szereplő hölgyek magok készítik magoknak. Hogy a szorgalmas női kezeknek mennyi öltést kell tenni, el sem képzelhetjük. A szereplők száma 150.

Az első előadás október hó 31-én a 95 tétel kifüggesztése napján lesz, a többi ezuttal tervbe vett előadás november 1-én, 3-án, 5-én és 7-én, 8-án. Mint említém, nyilvánvaló, hogy ennél több előadás lesz.

Luthert ezuttal is Edvard Hugó és Katalint Kuhlmann Lujza adják. A többi szereplők a város szász nemzetiségű lakosából telnek ki. — Egyszerű iparos, előkelő hivatalnok, gyáros, együtt jár hetek óta naponként próbára.

Egyik megtér a másik mellett. Rang, vagyon, ruha nem választhatja el őket, hanem össze fűzi a czél: megmutatni, mire képes a szász.

Vajha hasonló czél lebegne előttünk s fűzne össze minket.

Ez 17,000 szász egyetértésének az eredménye. Debreczennek úgy tudom 75,000 lakosa van.

IRODALOM.

A kir. ítélőtáblák felülvizsgálati tanácsainak elvi jelentőségű határozatai. VI. kötet. Szerkeszté dr. Terfi Gyula, igazságügyministeri osztálytanácsos. Kiadja a Franklin-Társulat. A gyakorlati jogásznak nélkülözhetetlen kézikönyve ez a gyűjtemény, a mely az országos összes kir. ítélőtábláinak elvi tekintetben fontos minden határozatát tartalmazza. A mai sommás törvény alapján megállapodott joggyakorlatnak teljes és hű képe az, a mely gyakorlat a sommás törvényvel ugyanazon alapelveken felépült új perrendtartás alkalmazásában is irányadóul fog szolgálni. De nemcsak az a aki, hanem az anyagi jognak is teljes repertoriuma, úgy hogy nincs a gyakorlati jogéletnek olyan kérdése, a melyre a gyűjtemény eddigi hat kötetében közölt 4462 határozatban biztos utbaigazítást ne találunk. A gyűjtemény a feldolgozás módjában is kiváló. A határozatokat szó szerint közli, a nagyobb terjedelműeket az elvi kijelentést feltüntető rövid fejezettel látja el és minden kötethez teljesen kimerítő, ritka szakértelemmel és fáradságos gondnal összeállított négy rendbeli tárgymutató ad és ekként az óriási terjedelmű becses anyagban a leggyorsabb tájékozódást biztosítja. Ez a tulajdonsága a gyűjtemények páratlan előnye és méltán érdemelte ki a szakköröknek egyhangú, meleg elismerését. — Az egész gyűjtemény könnyű kezelése érdekében a következő kötetekhez az összes kötetekre kiterjedő tárgymutatók készülnek. A most megjelent kötet az 1901. és 1902. évben hozott 748 határozatot tartalmaz. Terjedelme 57 iv. 778 és CXXII lap. Kiallítását a Franklin-Társulat ismert műzilese: szép alaku betű, tiszta nyomás, finom papír és csinos, erős vászonkötés jellemzik. — Ára vászonkötésben 15 korona. Megrendelhető bármely könyvkereskedésben és 3 koronás havi részletekre is Melzer Károly könyvterjesztő vállalata útján (Budapest, IV., Egyetem utca 2. szám).

A Büntetőjogi Döntvénytárnak III. kötete jelent meg. Ezt a vállalatot a Jogtudományi Közlöny szerkesztősége alapította a bünvádi perrendtartásról szóló törvény életbelépte alkalmából. A most megjelent kötet 370 oldalon 253 elvi jelentőségű határozatot tartalmaz. E határozatok jobbjára a bünvádi perrendtartás körébe vágó elvi je-

lentségüknél fogva kerültek bele a gyűjteménybe. Eljárási törvényünknek számos részlete csak most domborodik ki gyakorlatban és így szerfelett fontos, hogy felső bíróságaink állásfoglalása minden kérdésben nyilvánosságra kerüljön. A legrégebb és legnagyobb magyar jogi szaklapnak, a Jogtudományi Közlönynek a gyűjteménye ezt a feladatot a legpontosabban és leghívebben oldja meg. Az egyes határozatokat utalások kapcsolják össze a régebbi analog tárgyú esetekkel és két rendszeres és egy befürtend tartalommutató teszi a kötetet könnyen közelhetővé. Kiadja a Franklin-Társulat Budapesten. Ára 4 korona.

A közönség köréből.*

Válasz Bócz Elek néptanító cikkére.

Bócz Elek hajdusámsóni néptanító a „Debreczen” 179-ik számában a hajdusámsóni községi gazdasági ismétlő iskoláról, mely működését az ugynevezett községi faiskola kezelésre is kiterjeszti, egy „személyeskedő” cikket tett közzé.

Tárgyilag akar ugyan lenni, s dicséretre válik, hogy mint néptanító — kitudta számítani — miszerint a jelenlegi faiskola kezelőnek évenként 100 koronával 3 és 1/4 évi tiszteletdíja 325 korona, azonban a gyűlölködő személyeskedést lehetetlen fel nem ismerni annak, — a ki az ő cikkét — gondolkozva végig olvassa.

Mint hogy személyemmel igyekszik összekötöttesbe hozni az egész ügyet — s ugy látszik, hogy egyenesen személyem kedvéért szelöztette azt meg — mint jelenlegi egyik gazdasági ismétlő iskola tanító — a nekem szant kedvekedéseket „visszautasítva” válaszómat tömördek hivatalos kötelességeim miatt „bár késve”, a következőkben adom meg:

1-ször. A községi faiskola kezelését három es egyegyed év óta teljesítem — s atvettem azt Bócz urtól — ki elődöm volt — de elmozdított, „olyan állapotban” mintha egyenesen a „Sahara” sivatagjáról szállítottak volna azt a 2 — két holdnyi területet. Működése alatt producált néhány olyan gelegonya cserjét, melyeket ma is megőriztem azért, hogy ha valahol az országban fakialitást rendeznek! — ezeket a szőnyészülötteket tisztet elődömnek a nevére keresztelve kiállithassam.

Ő tölem egyenesen csitrom és narancs erdőket követel, mint kezdő kertész és gyűmölésész azt hiszi, hogy 2—3 év alatt a semmiből százakra es ezerekre menő jövedelmet lehet teremteni; gondolja ő azt — hogy csak lassan mehetünk messzire de, ezidőszertint úgy esik neki jól, hogy támadja meg a vezetőséget, s minden komolyabb indok nélkül „bűnbak” gyanánt tojja fel a jelenlegi faiskola kezelőt, miután szorgalma után az szedi fel az évi 100 korona tiszteletdíjat — nem ő.

Annyit határozottan és becsületes lelekkel állithatok, hogy mert fokozottabb eredményt ez időszertint fel nem mutathatok, a felelőség engemet egyetlen higgadtan gondolkozásu ember előtt sem terhelhet. — A nélkül, hogy a községi eljáráságot vádolnam, a tisztá igazságnak megfelelőleg kénytelen vagyok jelezni, — miszerint igen igen kevés munkaerőt — s meg ritkan bocsát rendelkezésemre, — a mennyiben nem kap segéd munkást — már pedig tölem — a ki ez intézménynek szellemi vezére vagyok — senki nem követelheti, hogy a saját pénzem fogadott napszamosokkal producáljam azt a nagy évihasznot, a mit Bócz ur meg-

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelőséget a Szerkesztőség.

követel. Arról felesleges beszélnem, hogy a kellő szakszerű képesítesem a faiskola vezetésére megvan; a községi eljáráságot alig néhány nappal ezelőtt adta ki részemre az elismerő bizonyítványt, melynek alapján a Királyi tinfelügyelő ur a további vezetésre feljogosított. — A dologra nézve ez a tárgyi észrevételem és válaszó.

2-ször. A mit pedig ezután mondandó vagyok, azt tisztelettel ajánlom a Bócz ur felentes hatóságának szíves figyelmébe. — „Bócz urnak mindennapi kenyere a veszedelmes, annyira, hogy erre az alkalmat keresve keresi. — Miután ő csak czimzotes tanító s a tanítás egyáltalán nem kenyere, hogy agyon ne unja magát — tanítói hivatásán kívül más téren szokott keresni kárpótlást és szórakozást. Bizony pedig a rágalmozásnál nemesebb foglalkozást is találhatna, mert az itteni r. cath. fiók egyház — melynek tagjaival ő állandó czivakodásban van, talán megérdemelné egy jó, buzgó, összetartó vezért is.

Midőn az igazsághoz híven — sajnálattal kellett ezeket köztudomásra hoznom, szolgálok Bócz urnak egy igazi jó tanáccsal: Kedves uram! „Tessék megkezdenni a sepregetést saját portája előtt, — mert ott van „bőven eltakarítani való.”

Hajdusámsón 1903. szept. 25.

Gáspár Sándor s. k.
ev. ref. igazi néptanító.

Budapesti árutözsde.

A „Debreczen” távirati tudósítása.

Okt. 28.

Készáru: 2 1/2-vel olcsóbb.

Buza okt. 7.54—7.55 1904. apr. 7.67—7.69

Rozs okt. 6.29—6.30 1904. apr. 6.27—6.28

Tengeri májusra 5.29—5.30

Zab októb. 5.39—5.40 1904. apr. 5.59—5.60

CSARNOK.

Leányálmok.

Irtá: Horkay Elemér. (15)

Egy félóra mulva már ismét illedelmesen, komolyan ültek egymás mellett a szalon pamlagján, midőn hirtelen, nesztelenül kinyílt az ajtó. Eta lépett be.

Méraynak alig maradt annyi ideje, hogy egy gyors mozdulattal a közeli karosszék valamelyikére perdüljön.

A kis leány csodálkozó pillantással nézett hol az anyjára, hol a főhadnagyrá, akit hidegen üdvözölt csupán, aztán édes anyja munkakosarában kotorászva, néhány perc mulva ismét eltűnt.

Tardosné gondolkozva, szinte ellenségesen nézett leánya után, aztán a főhadnagy felé fordulva jgyezte meg:

— Ez a kis leány még igen kellemetlen lehet nekünk!

A főhadnagy czinikusán elmosolyodott: — Legrosszabb esetben ártalmatlanná tesszük a kis galambot! — Elveszem feleségül!

Ezzel előzékenyen kezét csókolt Tardosnének s eltávozott.

Meg égtek ajkain a főhadnagy szenvedélyes, tüzes csókjai, még sajgott derekán az erőteljes férfikarok szerelmes ölelése...

Odakint porfelhőbe burkolódzott a tavavágtató főhadnagy alakja s Tardosné elmerongve, szinte ábrándozva, nézett utána az ablakon át. Valami sajtáságos furcsa dolog juthatott a szép asszony eszébe, mert

hirtelen kigyultak orcáin a szerelem delirumának tűzrózsái, aztán halkán maga elé mormolva, bizonyos resignációval mondta:

— Szeretöm van!

Aztán gondolataiban ahhoz a ponthoz érkezett, melyhez mint megannyi nő, asszony korában oly gyakran visszatér: eszébe jutott leánykora, az a sejtéssel teli álomvilág, mely telve reményekkel, melyeket csak azért nyujt tán a sors, mert a valóságban úgy sem tudja velük megáldani az ábrándozókat.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenetek.

Politikus Helyben. A hónapok óta húzódozó nemzeti küzdelemnek azt a fázisát éljük, a mikor a helyzet valóban óráról órára változik. Ennek tulajdonítsa, ha cikkei közül olyik nem lát napvilágot. Ilyenkor a politikai cikkek aktuálitása alig néhány óráig tart s természetes, hogy ez aktuálitást lapunk számára biztosítani elsősorban a belső munkatársaknak áll módjában.

SZINLAP.

Ma, szerdán, berlet 24-ik szám „C”

Patyolat kisasszony.

Színmű 3 felvonásban.

Kezdeté fél 8-kor

Holnap, csütörtökön, berlet 25-ik szám „A”

Ugyanaz.

Nyiltér.

Van szerencsém a n. é. közönséggel tudatni, hogy a hét végéig Debreczenben a Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdában saját gyártmányu legszesz motort állítok fel. Szállítok saját szabadalommal ellátott **benzin és gázmotorokat** és elvállalok minden a gépszakmába vágó **javitásokat és szereléseket.**

Debreczenben eddig Hrabéczy Antal, Borsy Lajos, Dömsödy-féle fegyűgyár és Hoffmann és Kronovitz czegeknél állítottam fel légszesz motorokat.

Tisztelettel

Peschat Antal

gépgyáros.

a Peschat és Roth cég társtulajdonosa.

Budapest, Rökkszilárd-u. 40.

15007—1903.

Árverési hirdetés.

A Köntösgát mellett levő igaz jószág legelő területnek 1903. év nov. 1-től teli legelőül való haszonbérbe adása a 15007/1903. sz. tan. határozattal elrendeltetvén, értesítettnek az érdeklődők, hogy a haszonbérbeadás nyilvános árverésen 1903. évi október hó 30-án, pénteken d. e. 10 órakor a városháza kistanácsstermében fog eszközöltetni.

Debreczen, 1903 okt. hó 26-án.

A városi tanács.

Csuz, köszvény (rheuma)
szaggatás, derék- és hátfájás, valamint mindennemű ízületi bajok ellen legbiztosabb szer a törvényesen védett

HALÁPI-féle
RESTAURATOR

mely már rövid használat után a fájdalmat nemcsak enyhíti, de sikeresen gyógyítja. Számos orvostanár által kipróbálva és ajánlva.

Egy tubus ára 1 kor. 60 fill.

Egyedüli raktár:
„APOSTOL” gyógyszerár Budapest, VIII. József-körút 64.

Debrecenben kapható a **Mihálovits-féle** gyógyszerárban. Éveken át szenvedtem reumatikus bántalmakban. Semmiféle gyógyszer, sem fürdő nem használt. **Az ön Restaurator kenőcsének köszönhetem egyedül gyógyulásomat.** Fogadja ezért hálás köszönetemet és abbéli ígéretet, hogy mindenkinek, ki hasonló betegségben szenved, a legmelegebben fogom ajánlani.

Budapest, 1903. szept. 10.
MUNKÁCSI JÓZSEF
Hernád-u. 30.

Használat előtt. Használat után.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A legkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

Férfi és női kalapok

készítését, valamint átalakítását a legjobb kivitelben végzi **Békés Lajos** kalapos műhelye Piacz u. 44. az udvarban.

A világhírűvé vált gyémánt fekete

Bramer posztó kizárólag **Boros Testvérek** nődivat áruházában kaphatók. Divatos újdonságok megérkeztek. Olcsó árak. (2)

Villamos házi csengők és telefonok készítését tartós és gyors kivitelben készít **Földvári L.** debreczeni első elektro-mechanikus. Kossuth u. 1 sz. az udvarban. Jevítéseknek félévi, új berendezéseknél **másfélévi díjtalan** rendbenartás illetve jótállás biztosítatik. Vidékre soronkívül a leggyorsabb kiszolgálás. Villamos műszerek és felszerelések raktára. Telefon szám 168.

Új tűzifa raktár.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a **gyermekmenház mellett, a lóvasut telepén**

új tűzifa raktárt

rendeztem be, ahol állandóan a legjobb minőségű tűzifát árusítom.

A pontos övezésért felelősséget vállalok.

Ugyanott vágott tűzifa is minden időben jutányosan kapható.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

Özv. Pollák Edéné.

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai
Debreczen, kistemplom bazár.

Ujjonnan átalakított divatáruház.

„Menyasszonyi KELENGYE.”

Vászon, Készfehérnemű.

„Külön szőnyeg osztály.”

Ágy- és Asztalterítők, Fügönyök, Butorszövetek, Cocus lábtörők, Flaneltakarók, Lópokróczok.

Linoleum.

Olcsó, szabott árak!

Kérjük kirakatainkat megtekinteni.

Egy jó csésze tea kedvelők, kérjétek mindenütt a világ legjobb és legfinomabb teáját

Indra tea

Melange a legfinomabb China, India és Ceylon ól Valódi csak eredeti csomagban, Raktárak a felragaszokon láthatók.

Főraktár Debreczenben **Kontsek Géznál.**

Kiadó Vámospércsen

kitűnő forgalmu helyen 240 korona évi bérért egy jó menetelű **dohánytőzsdével ellátott üzlet** teljes felszereléssel.

Az üzlet mellett van 2 szobás lakás, konyha és padlás.

Értekezhetni **Rosenfeld Bernáttal** Hajdu Vámos-Péres.

AUTOMOBIL.

Egy felszámolásban lévő **automobil gyár** készletét **benzin automobilekben, személy és teherkocsik, chassisek, tartalék alkatrészek, modell és rajzokban en bloc,** esetleg **egyes kocsikat is**

olcsón eladni

szándékozik.

Ajánlatok „W. S. 6937” jel alatt továbbit **Mosse Rudolf** Bécs I. Seilerstätte 2.

2564—1903.

Földbérleti hirdetés.

Vámospércs község négy darab egyenként 350 kataszt. holdat tevő „Nagyfűlöp” pusztai tagbirtoka, f. évi november 4-én d. e. 9 órakor a község házában tartandó nyilvános árverésen 1904 évtől kezdődőleg 6 évi időtartamra haszonbérbe fog adni, holdanként 8 koronával számított kikiáltási árban. A haszonbéri összeg negyedévenként előre fizetendő, a bántapénz — mely a kikiáltási ár 10%-a az utolsó negyedévi fizetésbe fog kammat nélkül betudatni.

Az adó, utadó, vízlecsapolási díj a bérbeadó község terhe. Az árverés egyéb feltételei a község házában megtekinthetők.

Előjáróság.

Csaknem teljesen új

és üzemképes vetőgépek igen jutányosan kaphatók részletfizetésre is. Piacz-u. 26 sz. alatt, főtrafik udvarban levő gépraktárban.

Tisztességes mosóné

(fürösztő) szülésznő mellé felvétetik. Czime megtudható a kiadóhivatalban.

Kiadó a v. pércsi országot mentén,

4 kilométernél, egy jól fölszerelt tanya, esetleg felesnek is ugyanott egy szeceksavagó, egy kisebb fedeles kocsis eladó. Értekezhetni csapó-u. 17.

Kopir könyvek

szabadalmazott, kitehető regiszterrel (igen czélszerű) 1000 lapos 2 frt 20 kr. 500 lapos 1 frt 20 kr-ért beszerezhető Hoffman és Kronovitz könyvnyomdájában Piacz-utca 49.

Tisztességes leány

kitűnő bizonyítványokkal ajánlkozik egy kis családnak, papi vagy tanítói házhoz. Vidékre is elmegy. Czime: Nap-u. 25.

Czimzéseket,

német, magyar fordítást és más hasonló otthon elvégezhető írásbeli munkálatokat teljesít egy, e téren szakavatott egyén. Szives megkeresések e lap kiadóhivatalába kéretnek, „German Hongrie” czimen.

Gondosan szedett

állani való Chaselas és Passatuti szőlő eladó. Nagyban és kicsiben kilónként 20 kr-ért Hunyady-u. 3 sz. a.

80 kat. holdas igen

jó talaju tanya birtok eladó a sámsoni országot mellett. Értekezhetni Debreczeni Jenő légszeszgyár igazgatóval.

Kerestetik

egy négy kerekű használt **kézikocsi** megvételre Piacz u. 47 szénraktárban.

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Debreczen, a főpostávtól szemben.